

Jesenja sjetva usmjerena na intenziviranu raznolikost poljoprivrednih površina

Iako većina poljoprivrednika zna kako će se od 2023. godine provoditi Strateški plan zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. - 2027., s ciljem njegove brže i lakše implementacije u poljoprivrednoj praksi, važno je ukazati na neke specifičnosti.

Kako je jedna od novosti dobrovoljna jednogodišnja primjena eko sheme Intenzivirana raznolikost poljoprivrednih površina, tako je važno poznavati njene značajke te prilagoditi jesenju sjetvu na oraničnim površinama.

Eko shema Intenzivirana raznolikost poljoprivrednih površina, predstavlja prošireni oblik ranije zelene prakse raznolikost usjeva, a razlikuje se po tome što se primjenjuje na svim vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta. Time ova intervencija uključuje:

- različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva, i /ili
- različite biljne vrste unutar iste ili različitih vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva.

U nastavku su opisane mogućnosti za provedbu intervencije prema skupinama vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta.

1. Oranice, staklenici na oranicama, vinogradi, iskrčeni vinogradi, maslinici, voćnjaci, mješoviti višegodišnji nasadi

Intervencijom je moguće uključiti različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva i /ili različite biljne vrste unutar iste ili različitih vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva.

Intervencija može obuhvatiti i konsocijacije različitih poljoprivrednih vrsta (kultura) unutar iste vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta i/ili različitih vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta. Konsocijacije su moguće na oraničnim površinama te višegodišnjim nasadima. Unutar konsocijacija moguća je:

- (1) interpolacija i /ili
- (2) zajednički uzgoj poljoprivrednih kultura.

Interpolacija čini sjetvu/sadnju poljoprivrednih kultura unutar postojećih usjeva/nasada. Zajednički uzgoj predstavlja sjetvu/sadnju poljoprivrednih kultura unutar više redova koji su sastavni dijelovi traka. Maksimalna širina traka poljoprivrednih kultura u konsocijaciji iznosi 10 m. Maksimalna širina traka određena je temeljem je maksimalnog radnog zahvata poljoprivredne mehanizacije koja se primjenjuje na oraničnim površinama te maksimalnih razmaka sadnje u višegodišnjim nasadima.

2. Livade, pašnjaci i krški pašnjaci

Iako unutar ove skupine svaka pojedinačna vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta u svome prirodnom sastavu sadrži različite biljne vrste livadne i pašnjačke vegetacije, u cilju doprinosa ukupnoj raznolikosti poljoprivrednih površina na razini gospodarstva, ovom intervencijom je moguće uključiti isključivo različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva.

3. Kulture kratke ophodnje, rasadnici

Intervencijom je moguće uključiti isključivo različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta na razini gospodarstva.

Spomenuta intervencija u segmentu obradivog zemljišta nadilazi obveze koje propisuje GAEC 7 - Plodored na oraničnim površinama, unutar kojeg se na poljoprivrednom gospodarstvu ukupne veličine oraničnih površina 10 ha i više, na razini parcele provodi izmjena kultura najmanje jednom godišnje uključujući sekundarne usjeve kojima se primjereno gospodari.

Korisnik dobrovoljno preuzima godišnju obvezu provedbe ove intervencije, a prema veličini poljoprivrednog zemljišta provodi jedan od tri uvjeta:

1. **Do 10 ha** - najmanje dvije različite vrste (kulture) usjeva/nasada i /ili različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta, gdje površina glavne kulture/glavna vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta ne smije prelaziti 75% ukupnih poljoprivrednih površina poljoprivrednog gospodarstva.
2. **Od 10 do 30 ha** - najmanje tri različite vrste (kulture) usjeva/nasada i/ ili različite vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta, pri čemu površina glavne kulture/glavna vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta, ne smije zauzimati više od 60% poljoprivrednih površina, a dvije glavne kulture zajedno/ dvije glavne vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta, ne smiju zauzimati više od 95% poljoprivrednih površina poljoprivrednog gospodarstva.
3. **Više od 30 ha** - najmanje četiri različite vrste (kulture) usjeva/nasada i/ili vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta, pri čemu površina glavne kulture/glavna vrsta uporabe poljoprivrednog zemljišta, ne smije zauzimati više od 60% poljoprivrednih površina, a tri glavne kulture zajedno/ tri glavne vrste uporabe poljoprivrednog zemljišta, ne smiju zauzimati više od 90% poljoprivrednih površina.

Ostale obveze korisnika:

- U tekućoj godini zahtjeva završiti izobrazbu ili koristiti individualno savjetovanje ili sudjelovati u demonstracijskoj aktivnosti u trajanju od najmanje 6 sati vezano uz tematiku eko sheme Intenzivirana raznolikost poljoprivrednih površina (Osnovne informacije o uvjetovanosti; Mjesto i uloga eko sheme Intenzivirana raznolikost poljoprivrednih površina među ostalim eko shemama; Mozaičnost krajobraza i bioraznolikost; Povoljan utjecaj raznolikosti poljoprivrednih površina na: kontrolu bolesti i štetnika, bolje usvajanje biljnih hraniva i plodnost tla, sprečavanje erozije, sekvestraciju ugljika).

- Korisnik na ponuđenom obrascu za svaku ARKOD parcelu treba voditi evidenciju o provedbi intervencije koja sadržava: naziv kulture, datume sjetve/sadnje, berbe/žetve unutar propisane obveze. Obrazac evidencije korisnik je dužan dostaviti Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju do 31. prosinca u godini podnošenja zahtjeva.